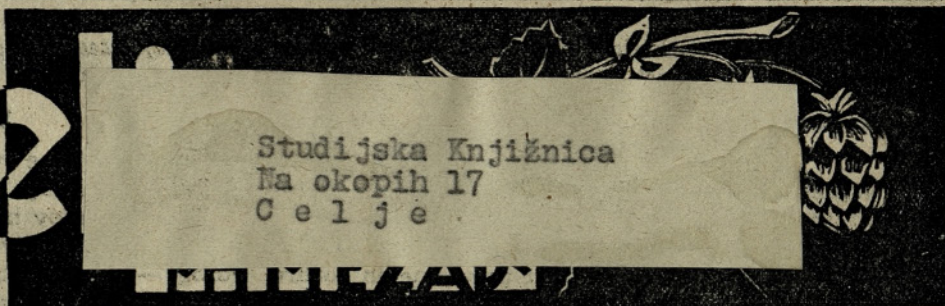

hmelj

Studijska Knjižnica
Na okopih 17
Celje

GLASILO HMELJARSKE
ZADRUGE z.o.j. v ŽALCU

ŽALEC, SEPTEMBER 1946

Leto I.

Štev. 12.

Obnovitveni načrt hmeljarstva

Nemški okupator je prisilno reduciral hmeljske nasade od predvojnih povprečnih 2.500 ha, na sedanjih 664 ha. Ker se med vojno hmeljišča niso prenavljala, imamo danes večinoma starejše že močno opešane nasade, katere bo potrebno postopno obnoviti. Poleg tega so trpela hmeljišča zaradi nezadostnega gnojenja in negovanja. Hmelju kot rastlini ni naš hmeljar zaradi okupatorjevih ukrepov polagal pažnje, posebno zaradi tega, ker ni zamogel nabaviti od izkupička niti umetnih gnojil, niti orodja, še manj pa ostalih potrebščin, ki so mu nujno potrebne.

Zaradi navedenih dejstev je zadruga sestavila naslednji obnovitveni načrt:

I. POVEČANJE SEDANJE POVRŠINE

Stanje ha	Minimalno povečanje ha	Maksimalno povečanje ha
1. leto 600	200	400
2. leto 800	400	600
3. leto 1200	600	800
4. leto 1800	700	600
5. leto 2500	500	—

Na podlagi minimalnega programa bi dosegli predvojno stanje že četrto leto in največja možna zasajena površina 5. leto, to je 3000 ha. Po maksimalnem programu pa tretje oziroma četrto leto.

Ker pa da hmelj šele drugo leto polni donos, je temu primerno donos novih nasadov leto kasneje.

II. DONOS HMELJIŠČ upoštevajoč srednje dobro letino.

Stanje ha	Maksimalno metrskih stotov	Stanje ha	Minimalno metrskih stotov
1. leto 800	6.000	1.000	6.000
2. leto 1200	8.000	1.600	10.000
3. leto 1800	12.000	2.400	16.000
4. leto 2500	18.000	3.000	24.000
5. leto 3000	25.000	3.000	30.000
6. leto 3000	30.000	3.000	30.000

Navedeni donosi so pa lahko v posameznih letih do 50% nižji (slučaj leto 1945) ali do 30% višji (slučaj leta 1929).

III. POTREBNE MNOŽINE HMELJEVK

Stanje ha	Minimalno kosov	Povprečna cena din 18.—	Maksimalno kosov	Povprečna cena din 18.—
1. leto 600	—	—	—	—
2. leto 800	1.000.000	18.000.000	2.000.000	36.999.888
3. leto 1200	2.000.000	36.000.000	3.000.000	36.999.888
4. leto 1800	3.000.000	54.000.000	4.000.000	36.999.888
5. leto 2500	3.500.000	63.000.000	3.000.000	36.999.888
6. leto 3000	2.500.000	45.000.000	—	—
Skupaj	12.000.000	216.000.000	12.000.000	216.008.999

Od navedenega števila hmeljevk bode predvidoma krita potreba do 20% iz lastnih gozdov hmeljarjev, medtem ko bo potrebno ostalo množino kriti v ostalih gozdih predelih Slovenije. Da se pa življenjska doba hmeljeve, ki traja sedaj približno 8 let vsaj za 100% podaljša, pozida zadruga še to jesen bazene za impregnacijo s cinkovim kloridom.

IV. OSTALI STROŠKI ZA NAPRAVO HMELJIŠČA

Oranje (rigolanje), brananje, sajenje, količenje, gnoj itd. na ha ca 38.000.—, razdeljeno povprečno na 8 let.

Stanje ha	Minimalno na novo ha	Stroški na ha 38000 din	Maksimalno na novo ha	Stroški na ha
1. leto 600	200	7.600.000	400	15.200.000
2. leto 800	400	15.200.000	600	22.800.000
3. leto 1200	600	22.800.000	800	30.400.000
4. leto 1800	700	26.600.000	600	22.800.000
5. leto 2500	500	19.000.000	—	—
Skupaj	—	91.200.000	—	91.200.000

V.

Da se vsi ti ogromni investicijski stroški čimpreje krijejo z boljšim donosom hmeljišč, je pristopila zadruga, kakor tudi posamezni hmeljarji k selekciji rastline. Izvaja se selekcija:

1. Po zadrugi in hmeljarjih: masovna negativna in pozitivna selekcija.

2. Po zadrugi: križanje posameznih rastlin in vegetativno zblizanje.

3. Vzgojanje iz posameznih matičnih rastlin.

4. Vzgojene in preizkušene matične rastline se bodo razmnoževale delno v lastnih matičnih nasadih, večina v nasadih pridelovalnih zadrug, delno v matičnih nasadih vzornih hmeljarjev tako, da pridemo istočasno z obnovo hmeljišč na donosnejšo vrsto.

5. Za to načrtno selekcijo se postavi primerno poslopje z laboratorijem in rastlinjakom.

VI. Zboljšanje kvalitete in olajšanje sušenja pri hmelju s skupnimi združnimi sušilnicami.

V vsakem kraju se osnuje po možnosti in po razpoložljivih sredstvih skupna moderna sušilnica za hmelj z lastnim upravnim in nadzornim odborom, kjer se hmelj v zelenem (surovem) stanju prevzame in sortira po kvaliteti in velikosti kobul, posuši in vskladišči.

Za doseg tega cilja se osnuje sklad, v katerega odvajajo hmeljarji do 5% prodajne cene hmelja, upoštevajo višino pridelovalnih stroškov.

Prva takšna sušilnica že posluje, in sicer na Vranskem. Vse izkušnje pri tej, se bodo uporabile za nadaljne skupne sušilnice.

Za zmanjšanje pridelovalnih stroškov so predvidene zadružne samovozne motorne škropilnice z visoko kapaciteto, kakor tudi ostali motorni stroji za skupno obdelavo.

Za doseg cenejše, lažje in čimboljše obdelave se propagira, da hmeljarji sosedi skupaj obnavljajo hmeljiščaljišča v enem in istem predelu (bloku) in pridejo

na večjo zasadno širino med vrstami, od dosedanjih 145 cm na 160 cm.

VII. STATISTIKA

V svrhu stalne evidence vodi zadruga v sporazumu s Hmeljsko komisijo za Slovenijo statistiko, ki vsebuje:

Ime in naslov hmeljarja, naziv njive, katastrsko občino, površino njive, število sadežev, vrsto napeljave (drogi — žica), vrsta in znamka škropilnice, pridelek v kg, vrsta zemlje in površino celotnega posestva brez gozdov.

Iz te statistike bo možno vsak čas ugotoviti vse potrebne podatke. Ta statistika je že izgotovljena in se sedaj izpopolnjuje.

Ta načrt se nanaša od sedanjih 2120 združnikov-hmeljarjev, na bodočih 4.850 oziroma 5000, po stanju izpred vojne. Najmanjši hmeljar je imel s hmeljem zasajene površine ca 10 arov, največji pa 15 ha. Po sedanjem stanju pa ima najmanjši 10 arov, največji pa 1.75 ha.

To stanje se je napram predvojnemu po izvedbi agrarne reforme v toliko spremenilo, da bo imel največji hmeljar največ 4 ha hmeljišč, izvzete so seveda pridelovalne zadruge.

Razpored prevzema hmelja letnika 1946

- 16. sept.: Braslovče, Mala Pirešica, Liboje;
- 17. sept.: Orla vas, Rakovlje, Dobrna, Ruše;
- 18. sept.: Gotovlje;
- 19. sept.: Levec, Kasaze, Vojnik, Vojnik-okolica, Višnja vas, Koblek, Nova cerkev;
- 20. sept.: Parižlje, Preserje, Celje;
- 23. sept.: Polče, Podvrh, Trnovlje;
- 24. sept.: Dobrovlje, Zgornje in Spodnje Gorče;
- 25. sept.: Kamenče, Topovlje, Glinje, Sv. Matevž, Šmartno v Rož. dolini;
- 26. sept.: Podlog;
- 27. sept.: Grajska vas, Velika Pirešica, Pernov, Hramše;
- 30. sept.: Zgornje in Spodnje Grušovlje;
- 1. okt.: Gomilsko, Studence;
- 2. okt.: Trnava, Sv. Rupert, Podkraj;
- 3. okt.: Zakl, Zalog, Sv. Križ, Železno, Galicija, Kuni-gunda, Zavrh, Kale;
- 4. okt.: Polzela, Založe, Orova vas;
- 7. okt.: Podvin, Škofja vas, Ljubečna, Arclin, Šmarjeta, Lipovec, Leskovec, Bovše;
- 8. okt.: Ločica (Polzela), Zgornja in Spodnja Ponikva;
- 9. okt.: Letuš, Male Braslovče, Podgorje;
- 10. okt.: Petrovče, Breg, Šešče;
- 11. okt.: Drešinja vas, Dobriša vas;
- 14. okt.: Vransko, Prekopa, Stopnik;
- 15. okt.: Arja vas;
- 16. okt.: Ojstriška vas, Pondor, Sv. Miklavž;
- 17. okt.: Žalec, Griže;
- 18. okt.: Ločica nad Vranskem, Vologa, Čeplje, Tršca, Tešova, Zaplanina, Limovec, Jeronim, Selo;
- 21. okt.: Kaplja vas, Latkova vas, Magdalena, Zabukovca;
- 22. okt.: Šmartno ob Paki, Paška vas, Skorno, Podgora, Rečica, Gorenje, Gauce, Slatine, Veliki in Mali vrh;
- 23. okt.: Vrbje, Sv. Lovrenc, Migojnice, Marija Reka;
- 24. okt.: Sv. Peter, Sv. Jurij ob Taboru;
- 25. okt.: Sv. Pavel, Dolenja vas, Pongrac, Črni vrh;

- 28. okt.: Kapla, Loke, Zalogam;
- 29. okt.: Doberteša vas, Zgornje in Spodnje Roje;
- 30. in 31. oktobra: Zgornja in Spodnja Ložnica in vsi oni kraji, ki zgoraj niso navedeni.

Opozarjamo vse združnike, da se točno držijo tega razporeda in pripeljejo strnjeno prav vsi na določeni dan svoje blago. Iz razlogov pravilnega tehničnega poslovanja ne bo mogoče delati prav nobenih izjem. Vsako morebitno izpremembo bo zadruga pravočasno javila svojim članom.

K prevzemu hmelja naj prinesejo vsi združniki svoje zadružne knjižice, da se točno ugotovi lastnik hmelja, njegovo bivališče, hišna številka in pošta. Tisti novi hmeljarji, ki še niso člani zadruga, pa naj predložijo pri prevzemu svoje točne podatke, kakor smo navedli že v zadnjem »Hmeljarju«. Pri prevzemu dobi vsak hmeljar tehtni list, s katerim se takoj po vrstnem redu zglaš v bližnji pisarni, kjer mu izstavijo nakazilo za akontacijo, s katerim prejme denar v Savinjski posojilnici.

NAKAZNICE od večjih vzorcev naj oddajo vsi pri prevzemu hmelja, da se jim izstavi tehtni list.

HMELJSKE VREČE. Kdor ima lastne vreče ali še naše zadružne od lani, naj ne hodi v zadrugo ponje. Zadruga so skupna last, katero bomo iztirjali od vsakogar, lastne bo pa dobil vsak združnik nazaj kakor vsako leto.

SLABO OBIRANJE kazi pridelek mnogih hmeljarjev, dočim imajo drugi v tem pogledu odlično blago. Seveda ne bodo trpeli dobri hmeljarji zaradi slabih in bo letem zadruga letos odtrgala stroške za prebiranje, drugo leto pa bo z imenom navedla te nepoboljšljive združnike.

Gospodarska vrednost hmeljevke

(Nadaljevanje in konec.)

Že desetletja se piše o uporabi hmeljevine (hmeljevka je namreč hmeljski drog) in so se delali tudi poizkusi s pridobivanjem vlaken iz nje. Že med prvo svetovno vojno je delala Nemčija v stiski za surovine zaradi zavazniške blokade, poizkuse v tej smeri, ki so pa spet zaspali, ko se je svet postavil na mirovne noge. Že leta 1939., takoj v začetku nove vojne, so Nemci spet iz surovinske stiske pogreli te poizkuse. Kolikor posnamemo iz medvojnega nemškega strokovnega tiska, pa je tudi ta poslednji njihov poizkus kljub obširni izvedbi ostal brez pričakovanega uspeha. Navajamo odlomek iz strokovnega glasila »Nemško pivovarništvo« od 29. januarja 1943., kjer pravi Zveza nemških hmeljarjev: »Tvoronica v Schnaittachu (ki so jo postavili nalašč za izvedbo poizkusov s hmeljevine), je dobila 200 vagonov hmeljevine, da more v velikem s poizkusi rešiti še obstoječa vprašanja. Ker odkupna cena pri hmeljarjih ne krije niti stroškov spravila, bo treba tudi to plat pojasniti. Tudi v štajerskem okolišu je v teku prevzem hmeljevine po nekem tamošnjem podjetju.«

Po tem času nismo zasledili nobenega poročila več o tem poizkusu, pač pa vemo, da se pri nas ni nikjer med vojno zbirala hmeljevina in da so Nemci sami, kakor je razvidno iz preostale korespondence, svetovali k skrajni opreznosti glede postavitve takšne tovarne.

Ne vem, kako si predstavlja pisec tisto »pozanimanje za način predelave hmeljevine in pridobivanje vlakna iz nje,« ki ga svetuje tovarni jute v Zalcu, ki je le tkalnica. Po našem bi bilo treba, če bi naj upoštevali pisčev navet, postaviti povsem novo predelovalnico hmeljevine in predilnico. Predvsem bi bilo pa treba šele najti uspešen način predelave, ki ga Nemci, kakor vse kaže, še niso odkrili in nam podrobnosti niso na razpolago, četudi bi se bil postopek povsem posrečil.

Pri tako važnih gospodarskih vprašanjih je treba trezno presoditi, kako je z donosnostjo, ki igra tu veliko vlogo. Prvotna prevzemna cena 20 din za 100 kg ne krije niti prevoza, da molčimo o drugem delu pri spravljajanju hmeljevine v te svrhe. Pri tem pa je pisec, kot se to dogaja le pri meščanih, povsem pozabil na plačilo hmeljevine same, čije veliko notranje vrednost je v začetku članka povdarjal. Tudi cena 40 din za 100 kg je malenkostna, v primerju s cenami stelje, za kar se hmeljevina pretežno uporablja.

Sploh je ves članek postavljen na zelo slabo podlago bi-jev in če-jev, ki so povrhu še sami po sebi šepavi. Ne da bi si lastili morda monopol v pisanju o hmeljskih zadevah, smo vendar mnenja do stoddostna povezava hmeljarjev v Hmeljarski zadrugi terja, da se hmeljarstva tikajoča vprašanja obravnavajo predvsem v strokovnem glasilu zadruga, kamor po svoji vsebini spadajo.

Da je šlo pri vsem tem le za do danes še neuspeli, po vojni nuji povzročeni poizkus mimo vseh drugih dejstev, potrjuje to zlasti okolnost, da se podjetni in s tekstilnimi surovinami slabo preskrbljeni Čehi kljub izobilju hmeljevine do danes niti za poizkus niso odločili, dasiravno prav dobro vedo za vse to, kar je tov. inž. Kincel tako vneto priporočal. Pri takih zadevah je treba mnogo preudarne previdnosti, predno se kaj zapiše.

Razvoj hmeljarstva in hmeljskih cen po dveh svetovnih vojnah

(Nadaljevanje in konec.)

Potrebi po žlahtnem hmelju in nemalo podjetnosti Hmeljarske zadruga ter njenim naglim odločitvam za prodajo o pravem času se imajo zahvaliti hmeljarji, da so po sorazmerno donosnih cenah, bolje kakor njihovi tovariši po drugih deželah, vnovčili ne le pridelek 1945, temveč tudi daleko pretežni del starih zalog. Vse kaže, da bo našel naš letošnji res kvalitetni pridelek lahko odjemalce po najvišjih svetovnih cenah, ki so pravkar v nastajanju. Veliki produkciji USA in na suho postavljene Nemčije bosta sicer precej vplivali na njihovo višino, zlasti na ameriškem tržišču, vendar nam pa naša za vse skrbeča ljudska oblast pri sklepanju trgovinskih pogodb odpira vedno nove trge v razveseljivem nasprotju z bivšimi oblastniki, ki se niso menili za težnje in potrebe hmeljarjev in so stalno »pozabljali« pri trgovinskih pogajanjih na našo glavno oporo — hmelj.

Kako kaže pa daljni razvoj hmeljarstva in hmeljskih cen po drugi svetovni vojni, je vsak hmeljar ne le radoveden, temveč tudi upravičeno zahteva navodil, kako se mu je ravnati pri obnovi te panoge. Kakor v političnem, tako se bo tudi v gospodarskem pogledu razvoj po drugi svetovni vojni znatno ločil od onega po prvi svetovni vojni. Vsa znamenja kažejo, da se bo svet kljub večjim razdejanjem ob nenehnem sodelovanju ljudskih množic nagleje in trdneje postavil na noge in je morda že v dveh, treh letih pričakovati ugodne hmeljske konjunktore. Ne da bi trobili na udarniško povečanje hmeljske površine, opominjamo po pameti vse hmeljarje, da čimprej obnove svoje stare nasade. Donosnost hmeljske kulture se ravna po razliki med prodajno ceno in pridelovalnimi stroški, višina pridelovalnih stroškov po hektarskem donosu, ta pa po negi in pred vsem po starosti nasadov. Pri največji negi namreč ne moremo doseči v starih nasadih istih donosov, kakor v mladih. Zato bomo gledali, da čimprej obnovimo vse stare nasade, da nam bodo vrgli novi tretjeletniki visok povprečni ha donos. Mimo tega bomo pa polagoma zasajali tudi povsem nove nasade, v kolikor nam bo dovoljeval izkupiček za prodano blago nakup hmeljev in poravnava drugih investicij. Izkupiček, smo rekli, ker za hmelj vtrženi denar še daleč ni dobiček, temveč le dohodek, ki je terjal obilje dela od hmeljarjev v časih, ko druge kmetijske panoge več ali manj počivajo. Denar za hmelj vtržen ni noben loterijski dobiček temveč težko prigrarana delovna mezda — da uporabljamo storitvene določbe iz drugih vrst dela — za čezurno odnosno čeznormno kmetijsko delo.

Mladi nasadi z visokimi donosi, naj bo hmeljarska parola za konjunkturo po drugi svetovni vojni. Uvaževati moramo pri vseh teh razglabljanjih dejstvo, da se tudi v ostalih okoliših celinske Evrope nasadi starajo in ni bilo med vojno za njihovo obnovo moči na razpolago. Sedaj bodo pa tudi ti okoliši obnovili te nasade ter potemtakem tudi mi ne smemo zaostajati za njimi, da nas v bodoče s svojimi visokimi ha donosi ne pritisnejo ob steno.

PRIJAVE ZA HMEJJSKO RAZSTAVO

se sprejemajo le še do 10. septembra. Poleg diplom bodo dobili odlikovanci tudi lepe denarne nagrade. Pohitite s prijavami!

Kako so lani drugod prodajali

Lansko izredno pičlo hmeljsko letino nam je povzročila huda suša, združena z izredno vročino. Nizki pridelek je v zvezi z nastopivšim koncem vojne vzbudil med našimi hmeljarji trdno prepričanje, da bodo dobili na ta pridelek prav visoke cene. Ker pa je bilo vreme v drugih hmeljskih okoliših dokaj ugodnejše in temu primeren tudi pridelek, se ti upi niso izpolnili ter je nastopilo med hmeljarji razočaranje. K temu so pripomogli še zlasti visoki pridelovalni stroški 183 din za kg, ki so jih v časopisju pomotno objavili kot nakupne hmeljske cene.

Svetovna hmeljska cena za žlahtni hmelj se je gibala lani med 100 in 130 dolarjev za cst (50 kg) to je 100 do 130 din za kg in je tudi zadruga v mejah teh cen vnovčila ves pridelek letnika 1945. Po odbitku režijskih stroškov je zadruga, ne da bi iskala zaslužka, izplačala združnikom hmelj po kakovosti od 80 do 115 din za kg. Hmeljarji pa so bili in so delno še prepričani, da so ne le pri celotnem izkupičku, temveč tudi pri doseženi ceni slabo odrezali.

Poglejmo zato v druge okoliše, kako so lani tam prodali. Za Češko n. pr. imamo v rokah knjižico, ki jo je pravkar izdalo pod naslovom »Hmeljarstvu 1945-46« Hmeljarsko združenje v Žatcu. Iz nje posnemamo, da je vlada postavila za razne okoliše v septembru 1945 hmeljske odkupne cene, ki so se gibale med 50 Kč za kg dubskega in 80 Kč za kg žateškega hmelja. Kljub primerno istim oziroma celo višjim doseženim cenam na svetovnem tržišču so torej dobili češki hmeljarji do 35 din manj izkupička pri kg kakor pri nas.

Odkod ta občutna razlika v ceni, je radoveden naš združnik. **Edino od načina vnovčevanja.** So še pri nas nekateri ljudje, zlasti tisti, ki so nekoč vršili donosen tekaški in mešetarški posel, ki bi radi kalili čiste združne studence z glasno zahtevo: »Tuje kupče in prosto hmeljsko kupčijo nam dajte, pa bodo hitro boljše cene!« Za nje ne navajamo češkega zgleda, ker dobro vemo, da bodo kljub vsem dokazom venomer gnali svojo, za lastni nenasitni žep in izmозgavanje delovnega ljudstva potrebno in proti koristim skupnosti naperjeno nameró. Našim združnikom dajemo odgovor, da so bili Čehi toliko na slabšem v glavnem zato, ker so lani še vedno imeli in trpeli privatno trgovino s hmeljem. Ta je vtaknila v žep od države priznanih 14 odst. (najmanj pa po 9 Kč od kg), dočim je dobilo Združenje hmeljarjev, ki je prevzelo od hmeljarjev pridelek, le po 4 Kč pri kg. Mimo tega je pa vzela država določen delež za sklad Zveze za hmelj, slad in pivo, ki upravlja sklad za izravnavo hmeljskih cen. Pri nas pa so osnovali takšen sklad za izravnavo cen hmeljarji sami v okrilju svoje zadruge.

Ker pri nas ni privatne hmeljske trgovine z zaslužkom po najmanj 15 odstotkov od prodajne cene in tudi zadruga ni iskala dobička, temveč je krila le režijske stroške in je mimo tega naša uvidevna ljudska oblast prepustila hmeljarjem lastno iniciativnost ter pomagala premostiti vse težkoče, ker je uvidela težak položaj hmeljarjev v obnovi od okupatorja uničenih nasadov, so ostali težki tisočaki našim hmeljarjem v primeru s češkimi tovariši.

Iz vsega tega sledi, da tisti, ki tako glasno vpijejo po privatni trgovini kot odrešenici hmeljarstva, niso ljudski prijatelji, temveč hočejo izmозgavati še nadalje delovne množice naših hmeljarjev v svojo korist na veliko

škodo vse delovne skupnosti. Iz istih namenov se na vse načine skušajo vriniti pod naslovom neke javne centralne vnovčevalnice za hmelj neki, hmeljarjem dobro znani, »dobrotniki« med bivšimi hmeljskimi posredniki, kar pa združniki odločno odklanjajo in bodo vedno na straži proti uvedbi vseh nepotrebnih vmesnikov s kakršnimi koli nazivi, saj je vendar vse smisel novega združništva vprav v odpravi vseh vmesnikov med pridelovalcem in uporabnikom.

Pravilna uporaba umetnih gnojil

Zaradi še nedokončane obnove naše industrije je bilo kljub posebni pažnji ljudske oblasti za hmeljarstvo, letos za hmeljnike še premalo umetnih gnojil na razpolago. Za bodočo hmeljsko letino pa je položaj znatno boljši in ima Hmeljarska zadruga že znatne zaloge superfosfata, apnenega dušika in nitrofoskala.

Pred vojno je bil naš hmeljar navajen, da je poleg hlevskega gnoja, ki je in ostane temelj umnega hmeljarstva, dodatno pognojil na pomlad z lahkotopljivim KAS-om in pomagal rasti v času rasti, zlasti pa še tik pred cvetom s kalijem in dušikom v obliki čilskega solitra. Zaradi pomanjkanja žveplenokislega amonijaka ni še danes na trgu KAS-a, njegov tovariš, dobro znani nitrofoskal pa potrebuje za razkroj daljšo dobo in zlasti več vlage. Prav tako je tudi z apnenim dušikom, kot odličnim predstavnikom domačih dušičnatih gnojil, s to razliko, da se hmelju ne sme apnenega dušika nikoli dajati kot naglavno gnojenje med rastjo. Letos so nekateri hmeljarji zaradi pomanjkanja čilskega solitra sicer to napravili, toda so pri tem utrpeli hudo škodo, ker so jim več ali manj porjavili ne-le robovi listja, temveč tudi konci kobulnih lističev, kar je močno vplivalo na kakovost tega pridelka. Zelo napačno pa bi ravnal tisti, ki bi krivil za to nesrečo apneni dušik. **Krivo ni gnojilo, temveč njegova napačna uporaba,** kar so že takoj po uvedbi tega gnojila tudi zakrivali nekateri hmeljarji, pa so se te bridke izkušnje v teku let pozabile.

Zato bi priporočali vsem združnikom, da se ne-le preskrbe že ob priliki prodaje letošnjega hmelja s sedaj razpoložljivimi umetnimi gnojili, temveč naj jih še pred jesenskim deževjem na široko potrosijo po hmeljiščih, da se bodo pravočasno raztopila in razkrojila v zemlji. Dvoje sušnih let je za nami, nihče pa ne ve, če ne bo tudi tu veljal odlično uspeli pregovor: V tretje gre rado. Preskrbite torej hmeljsko rastlino pravočasno s potrebno hrano, da vam bo dala tudi drugo leto obilen in kakovostno odličen pridelek.

Žalec, konec avgusta: Obiranje hmelja se je izvršilo ob ugodnem vremenu in vrglo pridelek dobrih 14.000 cst do 80 odst. gladko zelenega in lepo doraslega blaga. Zanimanje svetovne trgovine za pridelek je splošno zelo živahno, vendar se cene še niso izoblikovale. Vse priprave za prevzem letine v združna skladišča so v polnem teku ter se hmelj prične prevzemati 16. septembra, kar je razvidno iz posebnega poziva združnikom.

VSE ZADRUŽNIKE OPOZARJAMO, DA NAJ NE VRAČAJO »HME LJARJA«, KI GA DOBIJO VSI ZADRUŽNIKI B R E Z P L A Č N O.